

GESPREK OP ZONDAG

www.boekblad.nl

Humberto Tan, jurylid Brusseprijs

'Ik las geweldige boeken'

Door Maarten Dassing | 28 april 2019

Humberto Tan zit in de jury van de Brusseprijs voor het beste journalistieke boek van het jaar. Als journalistieke boeken mooi zijn geschreven en goed zijn uitgewerkt, 'wil je ze ook lezen ongeacht het onderwerp', vindt hij – een echte liefhebber van het genre.

Hoe was je week?

'Heel hectisch. Ik ben aan het repeteren voor een nieuw programma voor RTL4. En aan het einde van de week werd ik verrast door de lintjesregen. Ik had twee meetings, die voor mij werden gecancelled, en kreeg daarna eindeloos veel appjes die ik vrijdagavond, -nacht en zaterdagochtend moest wegwerken.'

Je werd Ridder in de orde van Oranje-Nassau voor al je vrijwilligerswerk. Ook je inzet voor Stichting Lezen & Schrijven werd genoemd.

'Inderdaad. Maar het was een opsomming van wat ik de afgelopen dertig jaar heb gedaan. Voor Stichting Lezen & Schrijven was ik alleen in de begintijd actief. Ik heb gebrainstormd met Prinses Laurentien, een paar presentaties gedaan, meegedaan aan bewustwordingscampagnes. Lang geleden allemaal.'

Waarom heb je je ervoor ingezet?

'Er waren in die tijd een miljoen Nederlanders die niet goed kunnen lezen en schrijven – opmerkelijk genoeg is dat niet veel veranderd. Dat vond ik zo aangrijpend dat ik me daar graag aan wilde verbinden.'

En dan is er sinds de oprichting in 2004 weinig veranderd...

'Jawel. Maar ik vind het cynisch om zo te denken. Bewustwording is de eerste, belangrijke stap. Veel mensen denken bijvoorbeeld dat vooral allochtonen moeite hebben met lezen en schrijven. Dat is dus niet zo. Daarom moet je mensen bewust maken van het probleem voordat er dingen in gang worden gezet. En dan moet je niet verwachten dat het in tien jaar is opgelost. Het is net als met armoede. Al jarenlang wordt armoede bestreden, toch is het niet weg. Maar dat wil niet zeggen dat je er niets aan moet doen.'

Hoeveel werk had je deze week aan de Brusseprijs?

'Niet meer zo veel. Deze week was alleen de bekendmaking van de shortlist. De week daarvoor hadden we het diner met de jury – Bas Haan, Brenda Stoter Boscolo en ik – om deze te bepalen. Er waren 178 inzendingen, die we hadden teruggebracht tot een longlist van twintig. Daar moesten we er nu vijf uit kiezen.'

Hoe ging het juryproces in zijn werk? Je hebt uiteraard niet alle inzendingen gelezen.

'We hebben de inzendingen verdeeld onder ons drieën. Ik had ruim vijftig titels, waarin ik veel crossreading heb gedaan. We moesten eerst kijken of de boeken aan de criteria voldeden. Is het journalistiek? Is het goed geschreven? En nog zo wat criteria. Op basis daarvan gingen we vergaderen.'

Zo kwamen jullie tot een ongekend grote longlist van twintig titels. Was de kwaliteit zo hoog?

'Ja. En die wordt ook herkend: het aantal verkopen is flink gestegen. De boeken die zijn gemaakt met steun van het Fonds Bijzondere Journalistieke Producties hebben vorig jaar twee keer zo veel exemplaren verkocht. Ik denk dat er in deze tijd waarin er ook veel desinformatie is, behoefte is aan goede informatieve boeken. Als het mooi is geschreven en goed uitgewerkt, wil je ze ook lezen ongeacht het onderwerp. Zelf heb ik in ieder geval dankzij het jureren geweldige boeken gelezen die ik anders niet onder ogen zou hebben gehad.'

Het succes van journalistieke boeken is wel onverwacht. Juist journalistieke informatie kun je toch het best verspreiden via internet?

'Ik denk dat er altijd afwisseling is in ieders informatiebehoefte. Soms wil je op internet snelle informatie lezen, soms wil je worden meegezogen in een lang en goed verhaal. Ik lees zelf in ieder geval heel graag non-fictie. Niet voor niets hield ik laatst in *De Wereld Draait Door* daar een pleidooi voor.'

Hoeveel boeken lees je doorgaans?

'Dit jaar natuurlijk veel. In mijn tijd bij *RTL Late Night* ook, omdat ik veel onderwerpen uit boeken aan tafel kreeg. Toen haalde ik één à twee boeken per week. Maar anders? Een boek per maand?'

Koop je die zelf?

'Bijna nooit, sorry. Al die boeken die ik las voor *RTL Late Night* kreeg ik van uitgevers. En nu kan ik nog even vooruit met de inzendingen van de Brusseprijs. Ik heb nog veel

afgevalen boeken liggen die ik toch graag wil lezen. Dat waren bijvoorbeeld biografieën of pamfletten die daarom niet direct in aanmerking komen voor deze prijs, maar wél erg interessant zijn.'

Was er flinke discussie over de [shortlist](#)?

'Viel mee. We hadden allemaal een top 5 gemaakt. Daar stonden bij elkaar elf verschillende boeken op. Over een aantal vonden we alle drie: meteen op de shortlist. Over de rest hebben we argumenten voor en tegen uitgewisseld. Dat was heel aangenaam. We zijn tot een mooie lijst gekomen waarover we het helemaal eens zijn. Deze vijf titels zijn stuk voor stuk boeken die qua onderwerp, uitwerking, journalistiek gehalte, taalgebruik echt heel goed zijn.'

Zie je trends onder de genomineerde boeken?

'Het gaat veel over internationale politiek. IS bij *Laura H.*, maar ook in het boek over Frankrijk gaat het over radicalisering. En het boek van Arjen van Veelen gaat het veel over Trump en de Amerikaanse politiek.'

Zelf schreef je één journalistiek boek: *Het Surinaamse legioen: Surinaamse voetballers in de eredivisie 1956-2000* dat verscheen bij Conserve. Heb je nog ambities op dit vlak?

'Ik ben met een boek bezig, dat ik dit jaar moet afronden. Maar dat is fictie – zij het gebaseerd op non-fictie. Ik kan er nog niet veel over zeggen. Ik maak het op verzoek. Ik beschouw mezelf ook niet als een typische schrijver. Ik vind het leuk om columns te schrijven, zoals voor het blad *VTBL* dat hoort bij het gelijknamige programma op RTL7 dat ik presenteer, maar ik vind niet dat ik de meest soepele pen heb. Ik ben als liefhebber van de mooie zin eerder een lezer.'

Wat doe je vandaag?

'Vanavond is een uitzending van *VTBL*. Om half tien, live. Maar dan ben ik om twaalf uur al op de redactie, om wedstrijden te bekijken, onderwerpen te bedenken, te praten over voetbal.'